

*Філіпенко Тетяна В'ячеславівна
д.держ.упр., професор, професор кафедри
Донецький державний університет управління*

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРНЕТ-ТЕХНОЛОГІЙ В ДИСТАНЦІЙНОМУ НАВЧАННІ СТУДЕНТІВ

На сьогоднішній день принципово нові можливості в освітньому процесі відкривають інформаційні технології, які дозволяють оптимально організувати освітній процес, спрямований на розвиток логічного і аналітичного мислення, сприяють формуванню навичок системного аналізу; дозволяють адаптувати процес отримання знань до індивідуальних особливостей кожного студента; надають можливості доповнення і постійного оновлення змісту навчального матеріалу тощо. Основним напрямком у розвитку нових інформаційних технологій є створення електронних засобів навчання. Існуючий досвід створення електронних засобів навчання дозволяє значно підвищити його ефективність у різних предметних галузях. Кінцева мета інформатизації системи освіти – забезпечити якість освіти і її доступність для всіх хто бажає навчатися, незалежно від місця їх мешкання і соціального статусу. Одним із варіантів вирішення цієї задачі є розвиток дистанційного навчання.

На сьогоднішній день дистанційне навчання визнано однією з форм навчання у вищих навчальних закладах, яку законодавець порівняв з заочним навчанням [1]. На нашу думку, таке порівняння цих форм навчання не є правильним, оскільки дистанційне навчання є формою отримання освіти, поряд з очною й заочною, за якої в освітньому процесі використовуються найкращі традиційні й інноваційні методи, засоби, прийоми, засновані на комп'ютерних і телекомунікаційних технологіях.

Отже, технології дистанційного навчання можуть використовуватись не тільки в дистанційній освіті, а й в інших формах навчання: очній, заочній, екстернаті; крім того – в окремих дисциплінах або блоках дисциплін, що призначені для підвищення освітнього рівня чи кваліфікації окремих осіб та (або) груп слухачів.

На сьогоднішній день під дистанційним навчанням розуміється індивідуалізований процес передання і засвоєння знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності людини, який відбувається за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників навчання у спеціалізованому середовищі, яке створене на основі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій [2].

Дистанційне навчання передбачає декілька різних технологій, що можуть використовуватися в навчальному процесі. На нашу думку, їх

вибір повинен обумовлюватися потребами осіб, які навчаються, їх можливостями, кількістю часу на навчання тощо.

До таких технологій вчені одноставно відносять кейсову технологію, інтернет-технологію та телекомунікаційну технологію [3, с. 26].

Досвід організації дистанційного навчання показав, що кейсова технологія оптимально підходить для студентів заочного навчання.

Телекомунікаційна технологія, яка будується на використанні інтерактивного телебачення, на сьогодні не отримала належного розповсюдження, що обумовлюється високою ціною політикою на його організацію.

І нарешті, базовою технологією дистанційного навчання нами визнається інтернет-технологія, у рамках якої знайшли своє застосування всі засоби, які пропонує користувачам сучасна мережа Інтернет. Використання інтернет-технологій у дистанційному навчанні відкриває нові можливості для безперервного навчання спеціалістів, робить освіту більш доступною. Слід відзначити, що використання інтернет-технологій витісняє всі інші технології дистанційного навчання, це обумовлюється доступністю Інтернету практично для кожного і безмежним інформаційним простором.

У рамках дистанційної форми навчання з використанням інтернет-технологій можна виділити такі модифікації, які потребують відповідної апробації:

1. Дистанційна форма навчання, при якій студент індивідуально записується на курс і навчається дистанційно за методикою відповідного навчального центру, закладу, кафедри.

2. Аудиторно-дистанційна форма. Студенти основну частину навчальних дисциплін вивчають за традиційною формою, а окремі курси вивчаються дистанційно. Таку модифікацію доречно використовувати на очних формах навчання при вивченні спецкурсів, на заочних формах навчання, а також при різних формах перепідготовки та підвищення кваліфікації.

3. Дистанційно-очна форма навчання, при якій студент вивчає навчальну дисципліну під час аудиторних занять та має можливість додатково самостійно вивчати її дистанційно. Така модифікація є особливо актуальною за умов організації навчального процесу за кредитно-модульною системою, при якій самостійна робота студента є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять.

Перелік використаних джерел

1. Про вищу освіту: Закон України від 17.01.2002 р. № 2984-III // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 20. – Ст. 134.

2. Про затвердження Положення про дистанційне навчання : Наказ Міністерства освіти і науки України від 21.01.2004 р. № 40 // Офіційний вісник України. – 2004. – № 15. – Ст. 1078.

3. Дистанционные образовательные технологии : проектирование и реализация учебных курсов / [М. Б. Лебедева, С. В. Агапонов, М. А. Горюнова и др.]; под общ. ред. М. Б. Лебедевой. – СПб. : БХВ-Петербург, 2010. – 336 с.